

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem Ing. Mgr. Martinem Jakubem Brusem ve věci

žalobce: **nezletilý A. I. S.**, narozen „X“,
státní příslušnost Kubánská republika,
zastoupen zákonnou zástupkyní M. S., narozenou „X“,
oba t. č. pobytem „X“,

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, odbor azylové a migrační politiky,
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 8. 2018, č. j. OAM-921/ZA-ZA-P07-VL11-2017,

takto:

- I. Žaloba **se** v rozsahu návrhu žalobce, aby soud vyslovil, že se žalobci prodlužuje mezinárodní ochrana ve formě doplňkové ochrany ve smyslu § 14a zákona o azylu, a to na dobu 24 měsíců, **odmítá**.
- II. Žaloba **se** ve zbytku **zamítá**.
- III. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

(K.ř.č. 1 - rozsudek)

1. Žalobce se žalobou podanou prostřednictvím své zákonné zástupkyně v zákonem stanovené lhůtě domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 9. 8. 2018, č. j. OAM-921/ZA-ZA-P07-VL11-2017, jímž nebyla žalobci udělena mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Žalobce se dále domáhal toho, aby soud vyslovil, že se žalobci prodlužuje mezinárodní ochrana ve formě doplňkové ochrany ve smyslu § 14a zákona o azylu, a to na dobu 24 měsíců.

Žaloba

2. V žalobě žalobce uvedl, že po návratu do země původu mu stále hrozí nebezpečí vážné újmy podle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. Poznamenal, že institut doplňkové ochrany je promítnutím zásady *non-refoulement* (zásady nenavrácení do země původu), která vyplývá zejména z čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod publikované pod č. 209/1992 Sb. (dále jen „Úmluva“). Podle této zásady nesmí být nikdo vrácen do státu, v němž by mu hrozilo, že bude porušeno jeho právo na život nebo že bude vystaven mučení nebo podrobován nelidskému či ponižujícímu zacházení anebo trestu. Z judikatury Evropského soudu pro lidská práva pak podle žalobce vyplývá, že zásada *non-refoulement* má absolutní charakter a není vázána na žádné specifické důvody tak, jak je tomu u důvodů pro udělení azylu. Při posuzování hrozby vážné újmy je proto nutné zabývat se otázkou, zda cizinci hrozí vážná újma po vycestování z České republiky, tedy do budoucna.
3. Podle žalobce žalovaný sice v napadeném rozhodnutí konstatoval informace o zemi původu z různých zdrojů, nicméně poté se ve své argumentaci opřel jen o informaci Ministerstva zahraničních věcí České republiky ze dne 15. 3. 2017 a konzulární informace zastupitelského úřadu Kuby ze dne 14. 11. 2016. Informace poskytnuté zastupitelským úřadem Kuby však podle žalobce nemohou naplňovat podmínky § 23c zákona o azylu, neboť nelze očekávat, že by úřad země původu sám přiznal porušování svých lidskoprávních závazků. Žadatel o mezinárodní ochranu se přitom nemůže obrátit na zastupitelský úřad země původu a informaci tohoto druhu si zajistit a ověřit, jak to učinil žalovaný. Konzulární informace zastupitelského úřadu Kuby tudíž podle žalobce není transparentní, vyvážená ani důvěryhodná. Žalobce k charakteru informací o zemi původu odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 Azs 105/2008. Zdůraznil, že ani jednu z uvedených zpráv nelze považovat za aktuální. Žalovaný si sice zajistil i zprávy o zemi původu z roku 2018, při odůvodňování svého rozhodnutí však s nimi neoperoval. Žalobce vyjádřil pochyby nad tím, do jaké míry žalovaný v napadeném rozhodnutí vyjmenované mezinárodní zprávy skutečně hodnotil. Pokud by postupoval v souladu s § 2 odst. 4 a § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), podle žalobce by zjistil, že předmětné mezinárodní zprávy potvrzují, že žalobci hrozí nebezpečí vážné újmy.
4. Žalobce dále zdůraznil, že je nezletilý a jeho matce byla rozhodnutím žalovaného ze dne 15. 2. 2016, č. j. OAM-610/ZA-P15-VL15-2015, udělena doplňková ochrana na dobu 24 měsíců z důvodu neuspokojivé situace na Kubě, která nevylučuje možnou persekuci ze strany státních orgánů. Proti následnému rozhodnutí o neprodloužení doplňkové ochrany podala žalobcova matka žalobu s odůvodněním, že neuspokojivá situace na Kubě nadále trvá. Přestože se žalobce narodil na území České republiky a na Kubě nikdy nebyl, perzekuce jeho matky by na něj měla přímý dopad, čímž mu hrozí nebezpečí vážné újmy.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

Jelikož ke změně situace na Kubě nedošlo, trvají důvody pro prodloužení doplňkové ochrany matky žalobce, a tudíž podle žalobce trvá i nebezpečí vážné újmy pro něj samotného. V souvislosti s těmito skutečnostmi žalobce odkázal na čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte, který se vztahuje na každý legislativní, administrativní a soudní orgán nebo instituci, jež jsou povinny aplikovat hledisko (princip) nejlepšího zájmu dítěte prostřednictvím systematického zkoumání a zvažování možných dopadů svých rozhodnutí a postupů na práva a zájmy dítěte.

5. Ohledně stále neuspokojivé situace na Kubě žalobce odkázal na Zprávu Ministerstva zahraničních věcí USA ze dne 3. 3. 2017, Výroční zprávu Human Rights Watch 2018 a na Výroční zprávu Amnesty International 2018. Upozornil na to, že žalovaný ve svém rozhodnutí odkazuje na zprávy Amnesty International, avšak již neuvádí, z jakých konkrétních zjištění této organizace usuzuje na to, že v zemi došlo k podstatným a trvalým změnám situace, které odůvodňují neudělení doplňkové ochrany. Žalobce proto předložil soudu stanovisko české sekce Amnesty International, které popisuje problémy, jimž osoby na území Kuby v současné době stále čelí. Podle žalobce ze všech uvedených zpráv vyplývá, že se situace na Kubě nezměnila a stále zde dochází k porušování lidských práv. Žalovaný tudíž zprávy, na které v napadeném rozhodnutí odkazoval, nesprávně vyložil, a nepostupoval tak podle § 23c zákona o azylu.
6. Žalobce rovněž namítal, že žalovaný mylně interpretoval čl. 3 Úmluvy za účelem udělování doplňkové ochrany, přičemž výklad žalovaného nemá oporu v judikatuře Evropského soudu pro lidská práva. Z případu Costello-Roberts proti Spojenému Království lze jen učinit závěr, že aby fyzický trest byl porušením čl. 3 Úmluvy, musí takový fyzický trest dosáhnout určitého stupně závažnosti. Nelze však vyvozovat, že jakékoli zacházení musí dosáhnout mimořádné úrovně proto, aby bylo možné konstatovat porušení čl. 3 Úmluvy. Podle konstantní judikatury Evropského soudu pro lidská práva zacházení v rozporu s čl. 3 Úmluvy naopak musí dosáhnout právě minimální úrovně závažnosti, jež se posuzuje na základě všech okolností. Žalobce shrnul, že se žalovaný řádně nevypořádal s jeho tvrzeními, a nezjistil tak řádně skutkový stav, o kterém nejsou důvodné pochybnosti. Napadené rozhodnutí též označil za nepřezkoumatelné.
7. Závěrem žalobce poukázal na čl. 46 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2013/32/EU, o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „procedurální směrnice“), který zaručuje žadateli o mezinárodní ochranu právo na účinný opravný prostředek před soudem proti rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany. Procedurální směrnice dále stanovuje požadavek, aby řízení o opravném prostředku u soudu prvního stupně bylo obsahovalo úplné a *ex nunc* posouzení skutkové i právní stránky, a to včetně případného posouzení potřeby mezinárodní ochrany podle směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2011/95/EU, o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany. Z uvedeného podle žalobce plyne požadavek, aby přezkumné řízení bylo nadáno mocí přímo udělit mezinárodní ochranu. Vzhledem k tomu, že nebyly zřízeny specializované tribunály nadané pravomocí přímo udělit mezinárodní ochranu a procedurální směrnice nebyla transponována, čímž její čl. 46 získal přímý účinek, mají podle žalobce soudy rozhodující ve správním soudnictví od 21. 7. 2015 pravomoc ve věci přímo rozhodnout. S ohledem na skutečnost, že žalovaný porušil zákonná ustanovení i ustanovení mezinárodních smluv, jimiž je Česká republika vázána, Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

žalobce navrhl, aby soud rozhodl, že se žalobci prodlužuje mezinárodní ochrana ve formě doplňkové ochrany ve smyslu § 14a zákona o azylu, a to na dobu 24 měsíců.

Vyjádření žalovaného k žalobě

8. Žalovaný k výzvě soudu předložil správní spis a písemné vyjádření k žalobě, v němž navrhl její zamítnutí pro nedůvodnost. Popřel oprávněnost žaloby, neboť ta neprokázala nezákonnost napadeného rozhodnutí. V průběhu správního řízení bylo podle žalovaného objasněno, že důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany je legalizace pobytu žalobce v České republice, kde by měl podle matky lepší život a kde žije ona i její manžel. Žalovaný připomněl, že žalobcově matce byla v samostatném řízení udělena mezinárodní ochrana, která jí později nebyla prodloužena. V uvedeném řízení žalovaný zjistil, že se jedná o legalizaci pobytu, což sama žalobcova matka připustila. Nyní začala tvrdit, že na Kubě není nejzdravější prostředí, nedbá se tam o hygienu, lidé na Kubě jsou nevychovaní a agresivní. Na Kubě nemají kde žít, dům jejího otce je plný, svůj byt prodala, aby mohla studovat v České republice. Její manžel má trvalý pobyt ve Finsku, kde by teoreticky mohla požádat o povolení k trvalému pobytu. Po posouzení všech tvrzení žalobcovy matky žalovaný dospěl k závěru, že žalobce nevyvíjel ve své vlasti činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu, za kterou by byl pronásledován. Žalobce se narodil v České republice, ve své vlasti zatím nikdy nežil a vzhledem k jeho nízkému věku je nemožné, aby v zemi své státní příslušnosti jakýmkoli způsobem uplatňoval svá politická práva a svobody. Jakékoli politické aktivity či problémy s kubánskými státními orgány a bezpečnostními složkami žalovaný nenalezl ani v případě posuzování žádosti o mezinárodní ochranu u žalobcovy matky, která jako důvod svého odchodu z vlasti uvedla přání pokračovat ve studiu v České republice. V žalobcově žádosti o mezinárodní ochranu jeho matka jako důvod sdělila výhradně špatnou ekonomickou situaci na Kubě, resp. nižší životní úroveň oproti té v České republice, a skutečnost, že v České republice žije společně se svým manželem. Žalovaný proto neshledal ani žádné odvozené azylově relevantní politické pronásledování nezletilého žalobce v návaznosti na jeho matku.
9. Žalovaný konstatoval, že řádně zdůvodnil i neudělení doplňkové ochrany žalobci, a to na základě aktuálních a obstaraných informací o Kubě. Konkrétně vycházel z Výroční zprávy Human Rights Watch 2018 – Kuba, z Výroční zprávy Amnesty International 2018 – Kuba, ze zprávy Ministerstva zahraničních věcí USA o dodržování lidských práv na Kubě v roce 2016, z Úředního věstníku Ministerstva spravedlnosti Kubánské republiky – zákon o migraci ze dne 20. 9. 1976 a prováděcí předpisy k zákonu o migraci ze dne 19. 7. 1978, vše v novelizovaném znění, z Konzulární informace Velvyslanectví Kubánské republiky v České republice a z Informace Ministerstva zahraničních věcí České republiky. Žalovaný připomněl, že k zajištění legálního pobytu na území České republiky slouží zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, jehož institutů musí využít cizinci, kteří chtějí do České republiky přesídlit za účelem zaměstnání, studia či obecně lepší budoucnosti. Vědom si ekonomických potíží kubánských občanů žalovaný podotkl, že ekonomická nouze v zemi původu nečiní z dané osoby uprchlíka ve smyslu Úmluvy o právním postavení uprchlíků z roku 1951, a není tedy ani důvodem udělení azylu. Na základě tvrzených skutečností žalovaný neshledal, že by ekonomická situace žalobce v jeho vlasti byla ve srovnání s ostatními obyvateli Kuby jakkoli znatelně horší. Obdobně žalovaný neshledal, že byl žalobce v případě návratu na Kubu vystaven skutečně hrozícímu

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. Uplatněné námitky proto žalovaný považoval za účelové. Žalobcova matka se navíc s obstaranými informacemi ani neseznámila, resp. protokol o seznámení se s podklady pro rozhodnutí bez výhrad podepsala.

Replika žalobce k vyjádření žalovaného

10. Žalobce na vyjádření žalovaného reagoval replikou, v níž zopakoval své pochyby o zprávách o stavu dodržování lidských práv a bezpečnostní situaci na Kubě. Žalovaným uvedené mezinárodní zprávy totiž potvrzují, že se situace na Kubě výrazně nezměnila, a tudíž nemohlo dojít k významné a trvalé změně okolností. Žalovaný se podle žalobce nezaobíral informacemi z mezinárodních zpráv uvedených v žalobě, pouze zrekapituloval části mezinárodních reportů bez ohledu na další informace z těchto reportů vyvstávající. Žalobce dodal, že žalovaný se nevypořádal s jeho odkazem na rozsudek Městského soudu v Praze sp. zn. 4 Az 68/2017, podle kterého tvrzení občanů států uplatňujících represi v rozporu s mezinárodními standardy, jakými je např. Kuba, se mohou stát plausibilními snadněji než u občanů zemí, kde většinu tvrzených ohrožení dokážou vyvrátit objektivní zprávy o zemi původu. Podle žalobce na Kubě nedošlo ke zlepšení poměrů. Opětovně podotkl, že je nutné zohlednit skutečnost, že je nezletilý a že jeho matce byla v minulosti udělena mezinárodní ochrana. Uzavřel, že jeho tvrzení podporují mezinárodní zprávy, na něž odkázal v žalobě a které jsou v rozporu se závěry žalovaného.

Správní spis

11. Ze správního spisu soud zjistil následující podstatné skutečnosti. Dne 6. 11. 2017 podal žalobce prostřednictvím své matky žádost o udělení mezinárodní ochrany. Dne 31. 1. 2018 poskytla žalobcova matka údaje potřebné k žádosti o mezinárodní ochranu. Konkrétně sdělila, že žalobce je státním příslušníkem Kubu, národnosti kubánské a kurdské, vyznávající sunnitský islám, bez politického přesvědčení, jeho zdravotní stav je v pořádku, narozen byl v České republice, kterou nikdy neopustil. Dále konstatovala, že pro žalobce žádá mezinárodní ochranu, protože ona sama ji požívá. Před dvěma lety požádala o mezinárodní ochranu kvůli špatným ekonomickým podmínkám na Kubě. Jelikož se od té doby na Kubě situace nezměnila, žádala o mezinárodní ochranu pro žalobce ze stejných důvodů. Sama navíc žije v České republice a má zde rodinu.
12. Do protokolu o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 31. 1. 2018 žalobcova matka uvedla, že hlavním důvodem žádosti o mezinárodní ochranu je špatná ekonomická situace na Kubě. Dalším důvodem je skutečnost, že se v České republice vdala, má tu manžela, narodilo se jim zde dítě. S manželem by bylo obtížné cestovat, protože by asi potřeboval vízum. V České republice mají všechno, práci, domov, rodinu. Na Kubě nemají nic. O žalobce pečuje sama, materiální potřeby mu zajišťuje jeho otec, který podniká, především provozuje restauraci. Stará se o žalobce, je s ním doma a manžel chodí do práce, když má manžel volno, jsou všichni spolu a věnují se žalobci společně. Žalobcův otec má povolení k trvalému pobytu ve Finsku a do České republiky přicestoval na základě tohoto pobytového oprávnění. Má však i oprávnění k pobytu na území České republiky, které si vyřídil, aby zde mohl podnikat. Oprávnění k pobytu získal jako rodinný příslušník občana Evropské unie díky své bývalé manželce, která je Finka. Až mu oprávnění skončí, neví, jakou bude mít možnost si pobyt prodloužit. Pokud mu nebude povolení k pobytu prodlouženo, v České republice by pak mohl být jen tři měsíce a mohl

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

by zde pracovat, poté by musel na nějakou dobu zpět do Finska. Na otázku, zda by jí a žalobci na Kubě něco hrozilo, odpověděla, že zřejmě ne, jen by neměli takovou životní úroveň jako v České republice; lidé, kteří delší dobu pobývají v zahraničí, však mají problémy např. najít práci či studovat na univerzitě. S pokračováním ve studiu by asi měla problém, neboť lidé pobývající v zemích jako je Česká republika, která je známa svou revolucí proti komunismu, jsou považováni za ideologicky nespolehlivé. V případě návratu by byla pod stálým dohledem, byla by jí kontrolována pošta a telefony. K otázce ohledně zdroje svých informací sdělila, že o tom nemá důkaz, ale že se takové věci stávají, např. jí bylo zablokováno telefonní číslo, když se jí snažili zavolat rodiče, nebo se jí v e-mailu objevuje zpráva, že byl zkontrolován, problém je také se zasíláním fotografií. Doplnila, že se na Kubě hodně věcí změnilo, ale po nástupu nové vlády v USA se zase vše vrací, ekonomická blokáda zůstává v platnosti a americká vláda opět nevydává Kubáncům víza. Když odlétala z Kuby do České republiky, musel jí správnost všech dokumentů potvrdit český konzul. Na kubánských diskuzích na internetu se dočetla, že se na Kubu nelze vrátit jen s pasem, ale ještě je potřeba výjezdní lístek, konzulem jí bylo sděleno, že se musí na ambasádě zaregistrovat. Kubánský pas si zatím nezařídila, protože má teď starosti s prodloužením pobytu v České republice.

13. Při doplňujícím pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany dne 6. 6. 2018 žalobcova matka potvrdila, že v předchozím pohovoru uvedla všechny důvody žádosti o mezinárodní ochranu pro žalobce. Doplnila, že na Kubě není nejzdravější prostředí, nedbá se tam o hygienu, na toaletách není voda. Lidé na Kubě nejsou vychovaní, naopak jsou agresivní. Na Kubě nemají kde žít, dům jejího otce je plný, svůj byt prodala, aby mohla studovat v České republice. Její manžel má trvalý pobyt ve Finsku, kde by teoreticky mohla požádat o povolení k trvalému pobytu. Žádost o trvalý pobyt ve Finsku s manželem podali pro jistotu, kdyby jejich žádost v České republice nebyla úspěšná.
14. Dne 6. 6. 2018 byla matka žalobce seznámena s podklady pro rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany, které mimo jiné zahrnují Výroční zprávu Human Rights Watch – Kuba ze dne 18. 1. 2018, Výroční zprávu Amnesty International 2018 – Kuba ze dne 22. 2. 2018, Zprávu Ministerstva zahraničních věcí USA o dodržování lidských práv na Kubě v roce 2016 ze dne 3. 3. 2017, Úřední věstník Ministerstva spravedlnosti Kubánské republiky – zákon o migraci ze dne 20. 9. 1976 a prováděcí předpisy k zákonu o migraci ze dne 19. 7. 1978, vše v novelizovaném znění, Konzulární informaci Velvyslanectví Kubánské republiky v České republice a Informaci Ministerstva zahraničních věcí České republiky ze dne 15. 3. 2017, č. j. 91328/2017-LPTP. K uvedeným podkladům se žalobcova matka nijak nevyjádřila, ani nenavrhla jejich doplnění.
15. Následně dne 9. 8. 2018 vydal žalovaný žalobou napadené rozhodnutí, které nabylo právní moci 6. 9. 2018.

Posouzení věci soudem

16. O žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) bez jednání, neboť žalovaný s tímto postupem výslovně souhlasil a žalobce nesdělil soudu do dvou týdnů od doručení výzvy svůj nesouhlas s takovýmto projednáním, ačkoli byl ve výzvě výslovně poučen, že nevyjádří-li se v dané lhůtě, má se za to, že souhlas s rozhodnutím bez jednání byl udělen.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

17. Před vypořádáním jednotlivých žalobních bodů považoval soud za nezbytné reagovat na žalobcův návrh, aby soud přímo rozhodl o udělení mezinárodní ochrany, neboť v České republice dosud nedošlo k ustanovení azylových tribunálů obdařených pravomocí přímo udělit mezinárodní ochranu. Soud k tomu předně uvádí, že nezpochybňuje přímý účinek čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice, který byl již dovozen judikaturou Nejvyššího správního soudu, kdy např. v rozsudku ze dne 31. 7. 2018, č. j. 5 Azs 156/2018-22, dostupném na www.nssoud.cz, Nejvyšší správní soud deklaroval, že „... podle ustálené judikatury vychází soud při přezkumu rozhodnutí správního orgánu ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Z uvedeného pravidla však existuje výjimka mj. v případě existence právní normy, jež má před uvedeným ustanovením aplikační přednost (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 4. 2011, č. j. 5 Azs 3/2011-131). Takovou normou s aplikační předností je čl. 46 odst. 3 ... procedurální směrnice.“ Nicméně s výkladem žalobce ohledně přenesení pravomoci rozhodnout o udělení mezinárodní ochrany ze správního orgánu na soudy rozhodující ve správním soudnictví se již nelze ztotožnit.
18. Předmětné ustanovení procedurální směrnice se především týká možnosti žadatele o mezinárodní ochranu domáhat se u soudu posouzení jeho aktuální situace, tj. nikoli jen skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodnutí správního orgánu. Uvedený závěr vyplývá i z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 8. 2017, č. j. 1 Azs 194/2017-30, dostupného na www.nssoud.cz, podle kterého „[v] posuzované věci byla žádost o udělení mezinárodní ochrany stěžovatelem podána dne 11. 7. 2016, a je tedy nepochybné, že se na jeho případ čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice vztahuje, s čímž souvisí mimo jiné i možnost namítat i v soudním řízení nové, dříve neuplatněné skutečnosti.“ Zdejší soud proto uzavírá, že předmětné ustanovení procedurální směrnice má toliko aplikační přednost před § 75 s. ř. s., nicméně již nijak nemodifikuje ta ustanovení s. ř. s., která soudu předepisují, jakým způsobem může o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu rozhodnout.
19. Soud připomíná, že v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu ve smyslu § 65 a násl. s. ř. s. je soud oprávněn (vyjma zamítnutí žaloby) pouze zrušit napadené rozhodnutí (případně včetně rozhodnutí správního orgánu prvního stupně) a vrátit věc žalovanému k dalšímu řízení, eventuálně vyslovit nicotnost napadeného rozhodnutí, a v určitých případech též moderovat výši uloženého trestu za správní delikt (srov. § 65 odst. 1, § 76 odst. 1, 2 a § 78 odst. 1 až 4 s. ř. s.). Soud rozhodující ve správním soudnictví však v tomto typu řízení (a ani v žádném jiném) rozhodně není oprávněn přímo rozhodovat o udělení mezinárodní ochrany. Soud proto danou část žalobního nároku podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. odmítl, neboť v tomto rozsahu se jednalo o návrh nepřipustný.
20. Napadené rozhodnutí žalovaného soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu s. ř. s., který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 větě druhé a třetí a v § 75 odst. 2 větě první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během patnáctidenní lhůty ode dne doručení napadeného rozhodnutí ve smyslu § 32 odst. 1 zákona o azylu. Povinností žalobce je proto tvrdit, že rozhodnutí správního orgánu nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních bodů musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

21. Na tomto místě soud předesílá, že po přezkoumání skutkového a právního stavu a po prostudování obsahu předloženého správního spisu dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
22. Z jednotlivých žalobních námitek se soud nejprve zaměřil na tvrzenou nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí. Vzhledem k tomu, že žalobce nekonkretizoval, v čem tuto vadu spatřuje, soud napadené rozhodnutí podrobil přezkumu z hlediska této námitky taktéž pouze v obecné rovině. Soud konstatuje, že žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl, z jakých podkladů při rozhodování vycházel, a vypořádal se s tvrzeními, která žalobcová matka uvedla během správního řízení jako důvody pro udělení mezinárodní ochrany žalobci. Vysvětlil, že žádný z těchto důvodů nelze považovat za azylově relevantní ve smyslu § 12 zákona o azylu. Zabýval se také otázkou možnosti udělení azylu podle § 13 téhož zákona, kdy na základě provedeného šetření dospěl k závěru, že v České republice nebyl žádnému z rodinných příslušníků žalobce udělen azyl. Při posouzení, zda jsou naplněny podmínky § 14 zákona o azylu (humanitární azyl), se zabýval zejména žalobcovou rodinnou, sociální a ekonomickou situací a přihlédl i k jeho věku a zdravotnímu stavu. Žalovaný současně vysvětlil, že na humanitární azyl není právní nárok, tato forma azylu je udělována pouze za výjimečných okolností v případech, kdy nebyl shledán důvod pro udělení azylu podle § 12 zákona a kdy by bylo zcela „nehumánní“ azyl neudělit. Žalovaný též zkoumal, zda nejsou naplněny důvody pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu, přičemž na základě výpovědi žalobcovy matky a informačních pramenů o zemi původu nedospěl k závěru, že by žalobci hrozilo přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy. Vzhledem k neprodloužení doplňkové ochrany žalobcově matce žalovaný vyloučil i možnost udělení doplňkové ochrany podle § 14b zákona o azylu.
23. Toto odůvodnění vyhodnotil soud s přihlédnutím k okolnostem případu a k vlastním tvrzením žalobcovy matky jako dostačující a napadené rozhodnutí jako přezkoumatelné. Soud dodává, že žalobce spíše než s rozsahem odůvodnění napadeného rozhodnutí nesouhlasí se závěry žalovaného, což ovšem není otázkou přezkoumatelnosti rozhodnutí, nýbrž jeho zákonnosti, jejíž zkoumání je předmětem další části tohoto rozsudku.
24. Soud se dále zabýval námitkou nedostatečného zjištění skutečného stavu věci spočívající v tom, že žalovaný vycházel při rozhodování jen ze dvou zpráv o situaci v zemi původu, z nichž jedna je podle žalobce nepoužitelná pro svou neaktuálnost a netransparentnost.
25. Podle § 23c písm. c) zákona o azylu mohou být podkladem pro vydání rozhodnutí přesné a aktuální informace z různých zdrojů o státu, jehož je žadatel o udělení mezinárodní ochrany státním občanem, nebo v případě osoby bez státního občanství o státu jejího posledního trvalého bydliště.
26. Nezbytnými náležitostmi zpráv o zemi původu se zabýval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008-81, publ. pod č. 1825/2009 Sb. NSS, nebo v rozsudku ze dne 31. 7. 2008, č. j. 5 Azs 55/2008-71, dostupných na www.nssoud.cz, v nichž uvedl, že „... při používání informací o zemích původu je nutné dodržet následující pravidla. Informace o zemi původu musí být v maximální možné míře (1) relevantní, (2) důvěryhodné a vyvážené, (3) aktuální a ověřené z různých zdrojů a (4) transparentní a dohledatelné.“ K požadavku aktuálnosti zpráv o zemi původu se Nejvyšší správní soud blíže vyjádřil v usnesení ze dne 24. 7. 2015, č. j. 3 Azs 215/2014-35, dostupném na www.nssoud.cz, v němž uvedl, že „[a]ktuálnost informací je přitom nutné posuzovat případ od případu; nelze paušálně Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

stanovit, jak staré musí informace o situaci v zemi původu být, aby z nich bylo možné vycházet“ (srov. též usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 1. 2012, č. j. 6 Azs 36/2011-81, dostupné na www.nssoud.cz). Dále Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 14. 3. 2018, č. j. 6 Azs 369/2017-41, dostupném na www.nssoud.cz, poznamenal, že „[j]e třeba vzít v úvahu, že informace o zemi původu je možné z logiky věci získat až s určitým zpožděním. Tyto informace se vždy vztahují k minulosti, byť s ohledem na požadavek aktuálnosti informací o zemi původu k minulosti bezprostředně předcházející rozhodnutí.“

27. Z předloženého správního spisu a z napadeného rozhodnutí soud zjistil, že žalovaný si jako podklad pro své rozhodnutí vyžádal celkem pět zpráv o zemi původu pocházejících z různých zdrojů, z nichž čtyři jsou z období let 2017 až 2018, kdy nejstarší z těchto je zpráva Ministerstva zahraničních věcí USA ze dne 3. 3. 2017. Jedinou zprávou z roku 2016, konkrétně ze dne 14. 11. 2016, je Konzulární informace Velvyslanectví Kubánské republiky. Vzhledem ke skutečnosti, že čtyři z pěti zpráv nebyly v den vydání napadeného rozhodnutí starší než 18 měsíců, soud je považuje za aktuální ve smyslu § 23c písm. c) zákona o azylu. Žalobce navíc v žalobě netvrdil, že by se situace na Kubě oproti stavu popsanému v těchto zprávách pro něj jakkoli zhoršila. Soudu proto není zřejmé, jak konkrétně mohla tvrzená neaktuálnost zpráv o zemi původu žalobce poškodit.
28. Poukazuje-li žalobce v žalobě na Stanovisko Amnesty International o stavech lidských práv na Kube, soud zdůrazňuje, že tento dokument není datován a byl zpracován podle informací z výroční zprávy Amnesty International 2016/2017 a informací uvedených ve zprávě Freedom House, Freedom in the world 2017, Cuba. Zjevně se tedy jedná o dokument méně aktuální než zprávy o zemi původu žalobce, které si opatřil žalovaný (např. Výroční zpráva Human Rights Watch – Kuba ze dne 18. 1. 2018 a Výroční zpráva Amnesty International 2018 – Kuba ze dne 22. 2. 2018). K obsahu předmětného stanoviska proto soud nepřihlížel.
29. Pokud jde o Konzulární informaci Velvyslanectví Kubánské republiky, soud k ní uvádí, že samostatně by svou aktuálností zřejmě neobstála, nicméně je nutné na ni nahlížet v kontextu § 51 odst. 1 a § 50 odst. 4 správního řádu a lze ji použít podpůrně spolu s jinými zprávami o zemi původu (k tomu srov. již citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008-81). Stejným způsobem soud hodnotí i skutečnost, že byla tato zpráva vypracována zastupitelským úřadem státu, o němž se informace zjišťují, který může inklinovat k tomu, že zprávy o vlastní zemi nepodá dostatečně objektivně. Pokud však žalovaný předmětnou zprávu použil jen jako jeden z důkazních prostředků, kdy další podklady tvořily např. zprávy od nezávislých mezinárodních organizací, soud neshledal v tomto postupu žalovaného žádné pochybení.
30. K námitce, že žalovaný při své argumentaci vycházel jen z Informace Ministerstva zahraničních věcí České republiky a Konzulární informace zastupitelského úřadu Kubánské republiky, soud uvádí, že žalovaný výslovně na straně 10 napadeného rozhodnutí uvedl, že při posouzení nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14 odst. 2 zákona o azylu hodnotil citované aktuální informační zdroje, tedy zdroje, se kterými žalovaný před vydáním rozhodnutí žalobcovu matku seznámil. Tvrzení žalobce, že se žalovaný argumentačně opřel pouze o dvě výše uvedené zprávy, proto není opodstatněné. Soud doplňuje, že při rozhodování o udělení mezinárodní ochrany jsou rozhodující především tvrzení a argumenty samotného žadatele, se kterými se musí žalovaný vypořádat, přičemž ověření žadatelem uvedených důvodů žalovaný provádí i za pomoci zpráv o zemi původu.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

Jestliže žalovaný vyhodnotil informace poskytnuté žalobcovou matkou jako azylově nerelevantní, nebylo nutné, aby v odůvodnění napadeného rozhodnutí argumentoval zprávami o zemi původu, když ze strany žalobce nebyla během řízení vznesena taková tvrzení, která by odůvodňovala předpoklad hrozby pronásledování či nebezpečí vážné újmy podle § 12, resp. § 14a zákona o azylu.

31. Dále se soud zabýval námitkou, že žalobci hrozí po návratu do země původu nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. Podle § 14a odst. 1 zákona o azylu platí, že „[d]oplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.“ Podle odstavce 2 téhož ustanovení se za vážnou újmu považuje uložení nebo vykonání trestu smrti, mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.
32. K žalobcem tvrzenému nebezpečí vážné újmy soud uvádí, že žalobce sice poukázal na toto nebezpečí, nicméně dále neuvedl, v čem konkrétně hrozbu mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání pro svou osobu spatřuje. Soud proto vychází z toho, že tuto hrozbu žalobce vyvozuje ze zpráv Ministerstva zahraničních věcí USA, Výroční zprávy Human Rights Watch 2018 a Výroční zprávy Amnesty International 2018, které v žalobě cituje a které jsou zároveň součástí správního spisu. V uvedených zprávách se např. uvádí, že osoby, které se snažily legálně migrovat, byly vyslýchány policií, pokutovány, šikanovány, zastrášovány a propouštěny ze zaměstnání. Osobám, jež se pokusí tajně vycestovat, hrozí trest odnětí svobody až na tři roky. Z dalších zpráv pak jednoznačně vyplývá, že různým formám perzekuce čelí toliko osoby společensky a politicky aktivní, které veřejně vystupují proti kubánskému režimu. Do této kategorie osob žalobce ani jeho matka zjevně nepatří.
33. Jak již soud naznačil výše, v řízení o udělení mezinárodní ochrany je směrodatné především to, co tvrdí samotný žadatel, kdy zprávy o zemi původu mohou následně tato tvrzení osvědčit, nebo vyvrátit. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 20. 1. 2006, č. j. 4 Azs 111/2005-58, dostupném na www.nssoud.cz, k charakteru azylového řízení a úloze zpráv o zemi původu poznamenal: „Řízení o udělení azylu je totiž specifické tím, že tvrzení žadatele o azyl hrají zcela zásadní roli a správní orgán z nich vždy vychází. Obsahují-li skutečnosti obecně podřaditelné azylovým důvodům, hodnotí je z hlediska pravdivosti a opatří si objektivní informace o zemi původu, které pak porovná s údaji sdělenými žadatelem a učiní celkový závěr.“
34. Zdejší soud považuje za klíčové, že žalobcova matka při poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu uvedla jako hlavní důvod této žádosti ekonomickou situaci na Kubě a legalizaci pobytu (uvedla, že nyní žije v České republice a má zde rodinu). Při pohovoru k předmětné žádosti pak žalobcova matka dodala, že se obává diskriminace a dohledu státních orgánů, to vše z důvodu, že pobývala v zahraničí. Při doplňujícím pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany tato tvrzení potvrdila s tím, že se jedná

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

o veškeré důvody, pro které žádá o udělení mezinárodní ochrany pro žalobce. Při seznámení s podklady rozhodnutí žádné nové skutečnosti nesdělila. Soud konstatuje, že tato tvrzení se vztahovala zejména k potenciálnímu návratu do země původu a nevycházela z žádné konkrétní zkušenosti žalobcovy matky prožité v zemi původu. Soud plně souhlasí s žalovaným, že během pohovoru nedeklarovala žádné azylově relevantní potíže v zemi původu. Sama uvedla, že o potížích kubánských občanů nemá žádný důkaz a některé informace čerpala z kubánských diskuzí na internetu. Výše popsané obavy vzal žalovaný v potaz i při hodnocení možnosti udělit žalobci doplňkovou ochranu, nicméně shledal, že žalobci nehrozí žádné objektivní překážky, které by mu bránily v návratu do země jeho státní příslušnosti, případně které by vedly k ohrožení jeho osoby nebezpečím vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. S tímto hodnocením se soud ztotožňuje.

35. Po přezkoumání obsahu správního spisu soud uvádí, že žalobcova matka během řízení o udělení mezinárodní ochrany ani v podané žalobě neuvedla jediné tvrzení, jež by bylo relevantní z hlediska udělení některé z forem mezinárodní ochrany podle zákona o azylu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 8. 2003, č. j. 2 Azs 6/2003-38, dostupný na www.nssoud.cz). Soud se neztotožňuje s tvrzením žalobce, že by neudělením mezinárodní ochrany byla porušena zásada *non-refoulement*, čl. 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a svobod či čl. 3 Úmluvy o právech dítěte. Soud zdůrazňuje, že smyslem a účelem zákona o azylu je především poskytnout ochranu osobám pronásledovaným pro uplatňování politických práv v zemi původu nebo osobám, jež mají odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství mají. Špatná ekonomická situace v zemi, nezdravé životní prostředí či zvýšený dohled státních orgánů ve vztahu k osobám vracejícím se ze zahraničí nejsou skutečnostmi relevantními z pohledu zákona o azylu ani důvodem pro přiznání některé z forem mezinárodní ochrany. Z podané žádosti o mezinárodní ochranu a z výpovědi žalobcovy matky ve správním řízení se nicméně soudu jeví jako hlavní motiv pro zahájení azylového řízení legalizace žalobcova pobytu. Problematikou legalizace pobytu jako důvodu žádosti o udělení mezinárodní ochrany se již nespočetněkrát zabýval Nejvyšší správní soud, který setrvale judikuje, že legalizace pobytu není zákonným důvodem pro udělení azylu podle § 12 ani důvodem hodným zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu podle § 14 téhož zákona (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 2. 2005, č. j. 4 Azs 333/2004-69, nebo ze dne 30. 6. 2004, č. j. 7 Azs 138/2004-44, případně ze dne 24. 2. 2005, č. j. 7 Azs 187/2004-94, všechny dostupné na www.nssoud.cz).
36. Z výše uvedeného vyplývá, že soud nezjistil namítaná porušení právních předpisů a napadené rozhodnutí vyhodnotil jako dostatečně odůvodněné (přezkoumatelné) a vycházející z náležitě zjištěného skutkového stavu a jeho odpovídajícího hodnocení (zákonné). V mezích žalobních bodů shledal soud žalobu zcela nedůvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
37. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch a žalovaný, jemuž nad rámec běžné úřední činnosti žádné náklady nevznikly, ani náhradu nákladů řízení nepožadoval, proto soud vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem 3. července 2019

Ing. Mgr. Martin Jakub Brus, v. r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

(K.ř.č. 1 - rozsudek)